

2 PITA

1 ¹Ngau Saimon Pita, Iesus Kristus malipilipi kana be ‘apostel’ ne ka ugere.

Be nge kam tamoata be aine lama unianga nema bokana kadoki ka kigere-kaming. Lama unianga ngae nge aburoda-tina, be Nanaranga neda be Uketiketi neda Iesus Kristus muzinga adongadia-lo ka dokia ipurapura.

²Nanaranga be Tanepoa neda Iesus ambe kakauatakia-tina uia. Bokaibe marou ne tadokidoki-ba be ilo-uia ne nge iboadu ere-moarungadi be kam-lo daeno.

Nanaranga Ka Nena-la Be Ikila-kita Be Inanga-kita

³Nanaranga kaiboang ne ratadi ka kana moarunga diang-kita be ono moauriuri tasukoaki be Nanaranga-la pilenga tatagatagadi. Be ono bokai ngamuzi kana nge nena-la be kaua uia iang-kita be ono takauataki, be nena-la be ikila-kita be kaiboang ne malamakadi otioti be muzinga irakingadi tadoki kana. ⁴Bokainatuka imuzi be lumaluma bibia zazadi atabalabala-tina moimoi be irangaki-kita nge iang-kita. Moimoi muzigoala ono iloda dimarangrang nge kateka ngaenao dieno be digoalagoalangaki-kita. Ata lumaluma uia Nanaranga iang-kita ka didumaduma-kaming be mata goalakadi maka kateka-o dieno nge kaililiaki be kairaturatudi. Bokai masa Nanaranga ne tamoata ratinga kamadoki.

⁵Be nge labuna-tina ngaenao ka kamapipi-tina be muzinga-ming irakingadi kamadoki be lama uniangaming-lo kamabataialako. Be kauanga-ming bibia kamadoki be muzingaming irakingadia-lo kamabataialako. ⁶Be ilo-ming singlaraiadi nge kamadoki be kauanga-ming bibia-lo kamabataialako. Be sururu ono malainga neming nge kamadoki be ilo-ming singlaraiadia-lo kamabataialako. Kodeka Nanaranga bokana soakinga-ming nge kamadoki be sururu ono malainga neming-lo kamabataialako. ⁷Be taritoka-ming reretakadi mata nge kamadoki be Nanaranga bokana soakingaming-lo kamabataialako. Be reretaka mata nge kamadoki be taritoka-ming reretakadi mata-lo kamabataialako. ⁸Nge muzi malaidi bokainaina ka daeneno-kaming

kana. Be bibia-la be dieno-kaming masa daduma-kaming be Tanepoa Iesus Kristus kauatakana-lo nge kauanga-ming malamakadi otioti, be kauatakana-lo masa kamakalingolingo-la. ⁹Ata tamoata naita muzi malaidi ngaedi tago dienoni nge mata tago diuia be ambe mata-leua bokana ka isoaki. Bokaibe ambe ilo dileuani Nanaranga ambe muzigoala ne toirairadi irokakile be ambe igoaza.

¹⁰Taritokagu negu, Nanaranga ambe ikila-kaming, be ambe ne bokana inanga-kaming. Bokaibe kamakai-tina be kilau ne ngae kamadoki-matei. Kilau ne ngae kadokimatei masa tago iboadu kamatamong. ¹¹Bokai masa alauri Tanepoa be Uketiketi neda Iesus Kristus suri-uia ane be giramo-lo ngararakilako be ngabagakaming-lako anua ono ngatanepoa kanana-lo. Anua ono ngatanepoa kana nge nem-kueno ieneno.

¹²Moimoi kam ambe kana ngaedi kakauataki, be pile moimoi be kalingo kadoki be iloming-lo ikaiboang be ieno. Ata ngau masa izamaizama milo-kauakauakaming-la. ¹³Ngau ilogu ipile bokai umuzimuzi nge iuia: Bong negu iauia kateka ngaenao usoaki nge mrarakaming-la be ilo-ming marangrangaki-la be ono kana ngaedi iloming daniandia-la. ¹⁴Ngau ukaua saringatuka masa tamoata-gu ngae mpereki. Tanepoa neda Iesus Kristus ka nena-la be iraila. ¹⁵Bokai ka panganagu uzelezeleki be zala teke mtea-kaming be alauri umate masa ono kana ngaedi urangaki nge ilo-ming daniandia-la.

Kaiboang Be Malama Kristus-lo Teadi Dipura

¹⁶Bong Tanepoa neda Iesus Kristus kaiboang ne be kaba puranga mangata kirangaki-kaming be kakauataki nge tago nanari-ramo leuakadia-uia dipura kaoa ane be kira-kaming. Tago-la. Nema-tina matamai-lo be kaiboang be malama ne ono tanepoanga kita ka kirangaki-kaming. ¹⁷Keka nemai-tina sakenao kisoaki be Tama Nanaranga itaguraki be kaiboang malamakadi otioti iani be ara atabala-tina inangai. Nanaranga kaiboang be malama ne bibia-lo isoaki be bokainatuka Iesus irangaka-ria be kilongo, “Nge Natugu urereretakia-tina. Surigu diuiatakia-tina.” ¹⁸Keka nemai-tina malonga kilongo. Bong ngae nge buku biabia ratanao kisoakibudu be kilongo.

¹⁹Nge labu ngaenao ka keka moimoi be kikaua pile maka ‘propet’ toira be dirangaki nge moimoi be kalingodi. Pilengadi kadoki-matedi nge iuia-tina, be masa daduma-kaming. Pilengadi nge baratui kaba oabubudia-lo ngakarakara nibe ngalako anua ngazama be goaizama iloming-lo ngakautaki bokana. ²⁰Kana moarunga atabaladi nge ilo-ming bokainatuka dakauakaua: Tamoata tago teke iboadu nena-ba pile mumuakadi Nanaranga ‘Buku’ nena-lo dieno nge labudi ngarokapasi. ²¹Maka ma pile mumuakadi nge tago teke tamoata rerengadia-lo ka dipile. Tago-la. Nge Oli Spirit ilodia-lo isoaki ka pile kalingodi Nanaranga-lo dipurapura nge iraradi be di mangata dirarangaki.

‘Tisa’ Bolingadi Ratadi

2 ¹Bokai kamakaua: ‘Propet’ bolingadi ratadi toira Israel tamoata be aine maradi dipura. Be bokainatuka-la, ‘tisa’ bolingadi ratadi masa kokoko maraming dapura. Be masa komanga-lo be sule maka Kristus sulenga dierekeidi nge kokoko dasiliaki be darangaki nge moimoi be Nanaranga pilenga. Ata kana kana-tina biabia dagoalangaki kana nge bokai: Bong sule bokainaina dasulesuletaki masa Tanepoa nediatina maka izazadi be imuleakidi nge muridia-tina dinangai. Bokai damuzimuzi masa oakiki-tina nediatina dara-leuadi. ²Moimoi ‘tisa’ bolingadi ratadi masa nediatina dara-leuadi. Ata tamoata Kristus lama diunani kokoko-tina mara-ming masa dataguraki be ‘tisa’ bolingadi ratadi pilengadi datagadi be mata goalakadi maia odio dieno nge datagatagadi. Bokai damuzimuzi masa tamoata takadi datedi be bokai dapile, “Tamoata ngaradi kamatedi! Nge moimoi be Zala kalingo mata ne adoadodi ka ditagatagadi ki? Bokai dimuzimuzi nge Zala kalingo mata ne tago diuia!” ³‘Tisa’ bolingadi ratadi ngaedi nge kana kokoko nemiadi direrere be dikapisapisataki-tina. Muzingadi ngaedia-lo masa boli nanari dara-kaming. Boli nanari darakaming-doi kodeka dakangao-kaming be dinanari-kaming bokana ‘mone’ be kana takadi oti kamazazadi. Toiratina be Nanaranga giriki nedi ngaliliti kana be irapurapu be isoaki. Bokai be tamoata ngaedi nge daleua-la be kana! Be kana maka ngaraleuadi kana nge mata poapoara be isoaki. Tago ieno-soa!

⁴Kana alu mrangaki be ono kamakaua Nanaranga ambe ilo itekenanai be ‘tisa’ bolingadi ratadi ngaraleuadi kana nge bokai: ‘Enzel’ toira muzigoala diemaki nge Nanaranga tago ilo itagatagadi. Tago-la. Idokidi be boazinga oabubuka matolidia-lo irokakidialako. Be oarige kaiboangdi ane iauridi be makara disukoaki, be Bong ono tamoata moarunga Nanaranga aro datui be giriki nedi ngaliliti kana nge dirapurapungi.

⁵Kana takaia nge bokai: Nanaranga tamoata toirairadi kateka ngaenao disoaki nge tago ilo itagadi be ibaraunakidi. Tago-la. Itaguraki be dang be urua bibia iemaki be tamoata be aine moarunga kateka-o pilenga tago ditagatagadi nge ono iara-leuadi. Noa-la be tamoata be aine lima-rua takadi ka iuketidi be tago dileua. Be nge Noa ngae ka Nanaranga matanao ado mata nge mangata irangaki. ⁶Be kaba kana takaia nge bokai: Alauri nge Nanaranga itaguraki be Sodom be Gomora igoalangakidi be eoa ane iara-leuadi be zepu-ba dieno. Bokai imuza be ono tamoata be aine takadi tonanga bokai iandi: tamoata naita Nanaranga pilenga tago itagatagadi masa bokainatuka ngaraleuai. ⁷Ata Lot iuketi be tago ileua. Ngai tamoata adoado. Bokai be bong Lot tamoata maka mata goalakadi ditagatagadi be maiangadi odio dimanainai muzingadi ita nge ilo igoala-tina. ⁸Maka ma ngai tamoata adoado ka di maradi isukoaki, be

izamaizama muzingadi goalakingadi ne matana-lo itaita be ne kungina-lo ilongolongo nge ilo isusururu-tina. ⁹Bokaibe toitoi bokainaina kaoa ka tamoata Nanaranga pilenga ditagatagadia-lo dipura nge Tanepoa ikaua masa bakara be ngauketidi be tago daleua. Be Tanepoa ikaua masa baituka be tamoata tago adoadodi sururu ngandi, kaituka be ngalako bong biabia ono giriki lilitangao. ¹⁰Sururu bokainaina nge tamoata-ma maka pogiza mata ono rerengadi dimamambuaki be dipilepile Nanaranga kaiboang ne nge kana-ba be muridi dinangananga nge moimoina-la be dadoki kana. Di nedi rerengadia-lo ka disukoaki. Tago direrere naita lang anua-lo ki kateka-o isukoaki nge eruma dasukoaki. Tamoata bokainaina nge sururu bibia-tina dadoki-la be kana.

‘Tisa’ bolingadi ratadi nge semanadi dipatungaki be rerengadia-ba ka ditagatagadi. Nanaranga dumduma ne kaiboangdi lang anua-lo disukoaki nge tago dimuamuakidi. Dataguraki raki rukudi dagoalangaki. ¹¹Bokai kamakaua, ‘enzel’-tina ma ka tago bokai dimuzimuzi! Moimoi ‘enzel’ kaiboangdia-tina, be kaiboang nedi nge ‘tisa’ bolingadi ratadi ngaedi diuasadi, ata ‘enzel’ tago sesu dilako be Tanepoa mata-nao be tamoata ngaedi ditunuridi be aradi digoalangaki. Tago-la. ¹²‘Tisa’ bolingadi ratadi muzingadi nge ngado kabukabu bokana. Rakana ilodi diani be daemaki kana nge tago datori. Daemakia-soasoa! Ilodi tago dilelelenaki noko. Tago-la. Be kana tago dikauataki nge ka pile-goala ane diebulubulodi. Bokaibe ngado kabukabu-la bokana, tinadi dinekinekiakidi be dilabalaba nge uauradi dipurapura, kodeka umoateadi dipurapura. Bokaibe tamoata ngaedi masa ngado-la kabukabu bokana ara-leuadi dapura. ¹³Be tamoata takadi sururu diandi bokana, sururu bokainaina masa dabagabuiridi be di odio dalako, be di masa sururu dadoki be. Rerengadia-tina nge bokai: Suri-uia nedi bibia ono kusidi rerengadi dimamambuaki nge ariata amari-soasoa daememaki be ono tamoata takadi datetedi. Muzingadi digoala-tina be tagona-tina dimamakaki. Bokaibe mara-ming disukoaki be moanako ono ilo tekenananga neming-lo kasukoaki-budu nge suridi zika muku teke kusi oaoaoa-nao ngaeno bokana. Be muzingadi goalakingadi nge suridi diuiauiataki-tina. ¹⁴Aine moarunga ditetedi nge daeneno-budu-tina kana be dimoatangtang. Muzigoala emakadia-lo nge kilalangadi tago dinangananga. Direrere muzigoala daememaki-la, be tago direre muzi nedi goalakadi nge darokaki. Tago-la. Tamoata lama uniangadia-lo tago dikai-uia nge direrepekidi be sausau-lo dilakulakuakidi be ono muzigoala diememaki. Kana kokoko kaoiadi nge diamang-tina. Bokaibe, ambe Nanaranga ngesuaki ne eruma ka disoaki. ¹⁵Zala adoado ambe dipakai be ambe dileua. Ambe Beo natu ara Balam zalaka ditagai. Balam irerere-tina mata goalakadi ngatagatagadi be ono ‘mone’ ngadokidoki. ¹⁶Bokai ka muzigoala iememaki be ebuloia ipura. Maka ma ‘dongki’-tina ma ne

ka itaguraki be tamoata bokana aoa isapaki be irai be ‘propet’ ngae muzi ne ngaongaodi ngaedi nge irokaki.

¹⁷‘Tisa’ bolingadi ratadi ngaedi nge dang-kesua baradegadi bokana. Teadi nge ura-zim oasa rokakadi bokana. Bokaibe Nanaranga ambe kaba maka oabubu matolina-tina ieno kana nge ikalukanakadi be ieno. ¹⁸Maka ma nedia-la aradi dirakerakeaki be pile kalingodi tagotago nge dimonamonadia-tina. Be tamoata be aine kodeka-ka mata goalakadi dirokaki be Nanaranga pilenga ditagatagadi nge direrepekidi be sausau nedia-lo dilakulakuakidi. Pogiza mata ono kusidi rerengadi dimamambuaki nge samadi ono konanga bokana dirorokaki be ono tamoata takadi direrepekidi be sausau nedia-lo dilakulakuakidi. ¹⁹‘Tisa’ bolingadi ratadi ngaedi nge tamoata takadi bokai diraradi, “Iboadu rerengaming-lo kamasukoaki!” Ata di nedia-la nge mata goalakadi ono ara-leuanga nge dududu kana dipura, be tago iboadu dasegeaki. Pile tekedi bokai dieno: Kana kata ka itaguraki be tamoata teke irepeki be rerenga itagatagadi nge tamoata ngae masa kana-la ngae rerenga ngatagatagadi. ²⁰Tamoata naita Tanepoa neda be Uketiketi neda Iesus Kristus ara-nao be mata goalakadi kateka-onaona irokaki, ata kateka mata kaba diuasa be tamoata ngae dibalaki masa tamoata ngae kodeka ngagoala-tina. Matamata muzigoala iememaki nge mukuna-ba igoala. Ata kaba alauri muzigoala nena-lo ngamule nge kodeka ngagoalaramo-tina kana. ²¹Nge bokai nge bai-tina ma ka zala adoado itagai be kaba igunai? Bokai kana nge toira-lana ma isoaki bokana ngasoaki! Zala adoado moaki ikauataki. Tago ikauataki nge iuia, ata nge ambe Nanaranga pilenga ratadi ilongo. Bokaibe tamoata ngae kaba itaguraki be Nanaranga muri igunalako nge tagona-tina iuia. ²²Bokainatuka imuzi nge pile ono tonanga ngaedi nge moimoi be kalingodi, “Keu kaba kulenangana-lo imulelako.” Be takadi bokai, “Boro rukuia ipura, ata kaba kateka-poasa-lo ilako be iasa.”

Tanepoa Masa Saringatuka Ngapura

3 ¹Ruangagu negu, nge bong ruaia ka ugere-kaming. ‘Pasi’ negu ruoti ngaediarua-lo nge bokainatuka ilo-ming marangaki kana urere: Nanaranga pilenga adoado-tina ilo-ming daniandi be kamatagatagadia-tina uia. ²Ngau urere pile maka toira Nanaranga ‘propet’ ne dirangaki nge ilo-ming daniandi. Be sule-pile Tanepoa be Uketiketi neda ipile be ‘apostel’ neming dieluaki nge ilo-ming kauakaua-la. Moaki ilo-ming dileuataki. ³Pile ngaedi nge bokainatuka kamakaua: Bong alalaurituka ngaedia-lo masa tamoata bolingadi ratadi maraming dapura, be mata nedi goalakadi ono kusidi rerengadi dimamambuaki nge datagatagadi, be masa boli-pile ane be omingo dasamanaganaga. ⁴Be masa are-saba pile ane be bokai dapile, “Ek, Tanepoa moimoibe ipile masa ngapura

kana ki? Ak, bokai nge inanga isoaki? Tagona-tina iboadu ngapura! Keka kikaua tama-ma dimate nge isi kateka ilona-lo dieno. Be toira Nanaranga kateka iemaki be imai kaituka nge kana oauoau tago teke ipura. Suridi tekedia-la ka dienenol!” ⁵Ata tamoata bolingadi ratadi kana kanabiabia moimoi be ilodi dileuataki nge bokai: Matamatana-tina Nanaranga ipile be lang be kateka dipura. Nanaranga ipile be kateka nge dang-lo ka ipura be dang ane ka emaka ipura. ⁶Bokaibe alauri nge dang-la ngae ane ka kateka toiraira nge igamanani. ⁷Ata pile-doi tekedia-lo ka Nanaranga ipile be lang be kateka kaituka dieno nge dokimateadi dipura be eoa oti gamanadi dapura kana. Dokimateadi dipura be bong ono giriki lilitanga rapunga ipurapura. Bong ngaena-lo masa tamoata Nanaranga pilenga tago ditagatagadi nge giriki nedi lilitadi dapura be ara-leuadi dapura kana.

⁸Ruangagu uia, kana teke biabia ngae nge moaki ilo-ming dileuataki. Tanepoa matana-lo ‘1,000’ barasi salagatikadi nge amari teke salagatika bokana, be amari teke salagatika nge ‘1,000’ barasi salagatikadi bokana. ⁹Tanepoa moimoibe ipile masa kaba ngamule, ata mulenga tago dimaraka, tamoata alu ilodi dipile bokana. Moimoi suri kana bokainatuka dilakolako bokana, ata tago. Ngai labu ne iauia-tina bokai ieno: ngai tago irere tamoata teke ara-leuaia ngapura. Ngai irere tamoata muzigoala diememaki moarunga nge ilodi dabuiri be muzigoala nedi darokaki. Bokai ka mulenga uananakadi disalaga.

Lang Be Kateka Masa Damanubu

¹⁰Ata Tanepoa Bong ne biabia masa anako bokana ngapura. Bong ngaranao masa lang makatabala ieno nge lamalama bokana ngagarurui be ngaleua-ba, be kana moarunga makatabala lang-lo dieno masa eoa oti gamanadi dapura. Be kateka be kana moarunga kateka-o nge dapururui be daleua kana. ¹¹Kana ngaedi moimoi bokainatuka daleua kana, ata kam masa baituka? Bokai nge kaituka be ngalako nge soakinga-ming kamadoraki be dauia-tina be Nanaranga-la rerengana-lo kamasukoaki. ¹²Be Bong ne biabia kamarapurapungi be kamapi-tina be kamadumai be oaikiki-tina ngapura. Bong biabia ngaenao ka lang bulaia ngapura be goai lang-lo dieno moamoaradi dapura be dadang-gege kana. ¹³Ata kita Nanaranga moimoi be bokainatuka ira-kita be tarapurapungi: Lang oauoau be kateka oauoau masa dapura. Makara ka tamoata adoadodi anua didoki be disoaki.

Kaba Taitaita Uia Be Tanepoa Tarapurapungi

¹⁴Bokaibe, ruangagu negu, ramani Bong biabia ngae karapurapungi nge kamakai-tina be giriki moaki teke omingo ieno, be adoadoba kamasoaki be Nanaranga mata-nao kamado-tina. Giriki neming

alu Nanaranga-lo dieno nge kamadoraki be ilo uia-lo be ngai zaiza kamasukoaki-budu. ¹⁵Ilo-ming kauakaua! Tanepoa moimoi be ilikilikitaki-kaming be irarapung-kaming be ono ngaia-lo kamamule be ngauketi-kaming kana. Be bokaina-la, Nanaranga ka taritokada-tina iauia Pol kaua malaidi iani be pile bokainaina igere-kaming. ¹⁶Bong moarunga igeregere-kaming nge kana-tina ma ngae ka irangarangaki. Kana alu igere nge labudi tago kauatakadi dipurapura. Tamoata kauangadi tagotago be tamoata kaingadi tagotago nge pile ngaedi didokidoki be labudi pasikadi dipakapakadi, Nanaranga 'Buku' ne takadi dibabasaki bokana. Bokaibe nedia-la masa dara-leuadi.

¹⁷Ata, kam ngau ruangagu nge ambe kana ngae kakauatakia-doi. Bokaibe kaba kamaitaita uia be neming-la kamasibosibo uia! Tamoata mata uia digagamang bolingadi darepeki-kaming be kaiboang neming odio Kristus-lo kasoaki nge kamapereki takana! ¹⁸Kamakai-tina be Tanepoa neda be Uketiketi neda Iesus Kristus marou ne tadokidoki-ba nge odio kamalaba be iloming-lo dakauri, be ono kamakauatakia-tina uia. Bokaibe Kristus ara tarakeaki be atabala-tina tanangai kaituka be ngalako, be bokaina-la tarakerakeaki! Moimoi.